

KFF Skuleleiarkonferanse
23.okt 2020

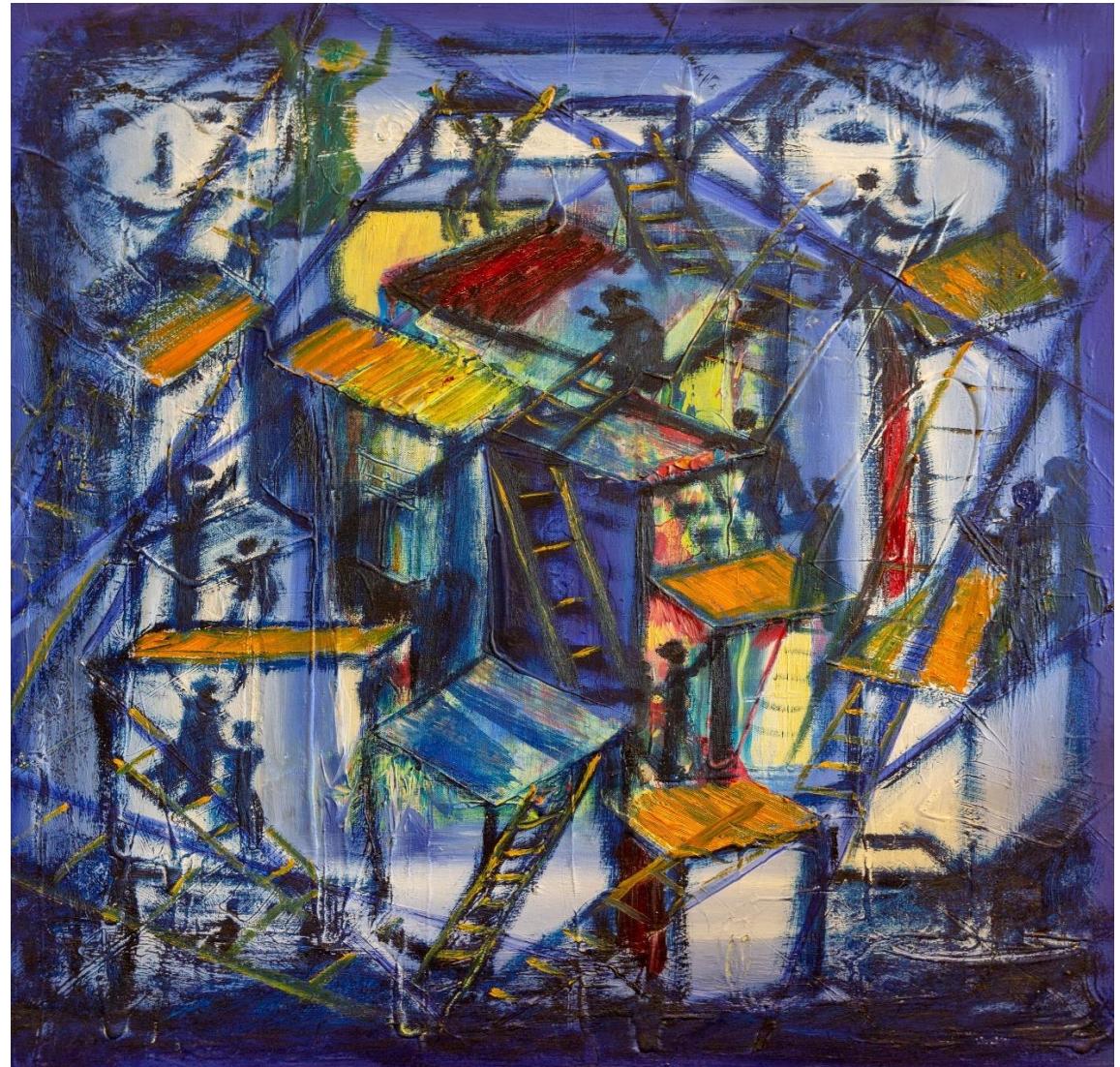

Leiing av fagfornyinga på ein kristen friskule

Gjermund Viste

Anne Lise H. Flatebø

Gunhild H. Obrestad

«Den kristne kunnskapsskulen» (Lars Gaute Jøssang)

- *Kva er eller bør ein kristen kunnskapsskule vera?*
- *Den som går på ein kristen friskule må få noko og læra noko som den offentlege skulen ikkje byr på. Og kva er så det?*
- *Korleis kan leiinga leggje til rette for at profesjonsfellesskapet vårt utviklar kunnskap som kjem elevane til gode i klasserommet?*

Mål for økta:

- Reflektere over kva ein kristen kunnskapsskule er
- Kva kjenneteiknar hensiktsmessige profesjonelle læringsfellesskap?
- Korleis kan arbeidet til skuleleiinga kome elevane til gode i klasserommet?
- Gjere greie for bruk av IGP-metoden gjennom konkrete døme
- Refleksjon i grupper (IGP-metoden i praksis)

«Den kristne kunnskapsskulen»

(Lars Gaute Jøssang)

- *Kva er eller bør ein kristen kunnskapsskule vera?*
- *Den som går på ein kristen friskule må få noko og læra noko som den offentlege skulen ikkje byr på. Og kva er så det?*

Overordna del Verdigrunnlag

||
Å
sjå
den
eine

- *Det unike med NLA
er fokuset på
enkeltmennesket*

- Vi vil møte studentene der de er i livet,
med sine interesser, gleder og bekymringer.
Og vårt mål er at de en dag møter
sine elever på samme måte.

Takk til deg som vil gi en fremtidsrettet
gave til NLA Høgskolen!

V 20913

NLA
Høgskolen

Tryggheim
skular

Jørgen Sjaastad
Førsteamannusis,
Matematikk

PÅVIRK MED RESPEKT

Påvirkning
med
respekt

MENNESKE VERD

Leiaransvar

Kjerag – Lysefjorden

**Dybdelæring –
det å forstå og
sjå
samanhengar**

Ein profesjonell læringsfellesskap

Profesjonelle læringsfellesskap er en gruppe lærere og andre i og utenfor skolen som deler og kritisk gransker sin praksis i en pågående, refleksiv og kollektiv læringsorientert måte.

Stoll, Bolam, McMahon, Wallace & Thomas (2006)

Kva kjenneteiknar hensiktsmessige profesjonelle læringsfellesskap?

Den profesjonelle læraren

*For å bli oppfattet som profesjonelle må lærere kunne gjøre **sin egen praksis til gjenstand for kritisk refleksjon og analyse**, og være i stand til å **begrinne sine handlinger på en kompetent** måte overfor så vel kolleger som elever, ledelse, foreldre og andre samfunnsinstanser*

(Weniger, 1953; Eraut 1994, Dale, 2001; Manger mfl., 2009 i Irgens 2012)

Frå Overordna del av læreplanen

Pkt. 3.5.
***Profesjonsfellesskap og
skoleutvikling***

*Skolen skal vere ein
profesjonsfagleg fellesskap
der lærarar, leiarar og andre
tilsette reflekterer over felles
verdiar, og vurderer og
vidareutviklar praksisen sin.*

Forts. frå Overordna del

Om skuleleiinga sitt ansvar:

Det profesjonelle samarbeidet ved skulane føreset god leiing.

God leiing prioriterer utvikling av samarbeid og relasjonar for å byggje tillit i organisasjonen.

Forts. frå Overordna del

God skoleutvikling krev rom for å stille spørsmål og leite etter svar og ein profesjonsfellesskap som er oppteken av korleis praksisen i skolen bidrar til at elevane lærer og utviklar seg.

Alle tilsette i skolen må ta aktivt del i den profesjonelle læringsfellesskapen for å vidareutvikle skolen.

Elevsentrert skuleleiing

Jo mer ledere fokuserer sitt arbeid på kjernevirksomheten, som handler om undervisning og læring, jo større påvirkning vil de ha på elevenes læringsresultater

Viviane Robinson, Auckland University

Skape eit miljø for kunnskapsdeling

- Pedagogisk leiarmøte
- Ny ressurs over 2 år: *fagfornyingsansvarleg*
- Evaluering av arbeidet. Lærarstemmen!
- Læringsøkter/gruppearbeid i tråd med evaluering. Delingskultur.
- Ramme inn møta – tydeleg bestilling
- Lekser
- Eksterne folk (DEKOM)
- Utfordre passeleg – men samstundes ut av komfortsona
- Vidareutdanning *Ledelse av lærings- og læreplanarbeid*
- *Kompetansepakken for innføring av nytt læreplanverk*
- KFF arrangerer forelesingar og legg til rette for faggrupper

Mål for arbeidet

Skolen har både eit danningsoppdrag og eit utdanningsoppdrag. Dei heng saman og er gjensidig avhengige av kvarandre.

Prinsippa for arbeid med læring, utvikling og danning skal hjelpe skolane til å løyse dette doble oppdraget.

Samanheng
heilskap

Overordna del –
fag

§ OPPLÆRINGSLOVEN

Overordnet del – verdier og prinsipper
for grunnopplæringen

1) OM FAGET:

*Fagets relevans for eleven,
samfunnet og arbeidslivet*

Kjerneelementer i faget

*Fagspesifikk tekst om verdier
og prinsipper i Overordnet del*

Tverrfaglige temaer i faget

*Grunnleggende ferdigheter
i faget*

2) KOMPETANSEMÅL

3) VURDERING

Verdigrunnlaget

1. *Menneskeverdet*
2. *Identitet og kulturelt mangfold*
3. *Kritisk tenking og etisk bevissthet*
4. *Skaperglede, engasjement og utforskertrang*
5. *Respekt for naturen og miljøbevissthet*
6. *Demokrati og medvirkning*

Tverrfaglege tema

- *Folkehelse og livsmestring*
- *Demokrati og medborgerskap*
- *Bærekraftig utvikling*

Lærande møte: IGP- metoden

Bruke metodar som skaper
engasjement og kreativitet -
og som involverer!

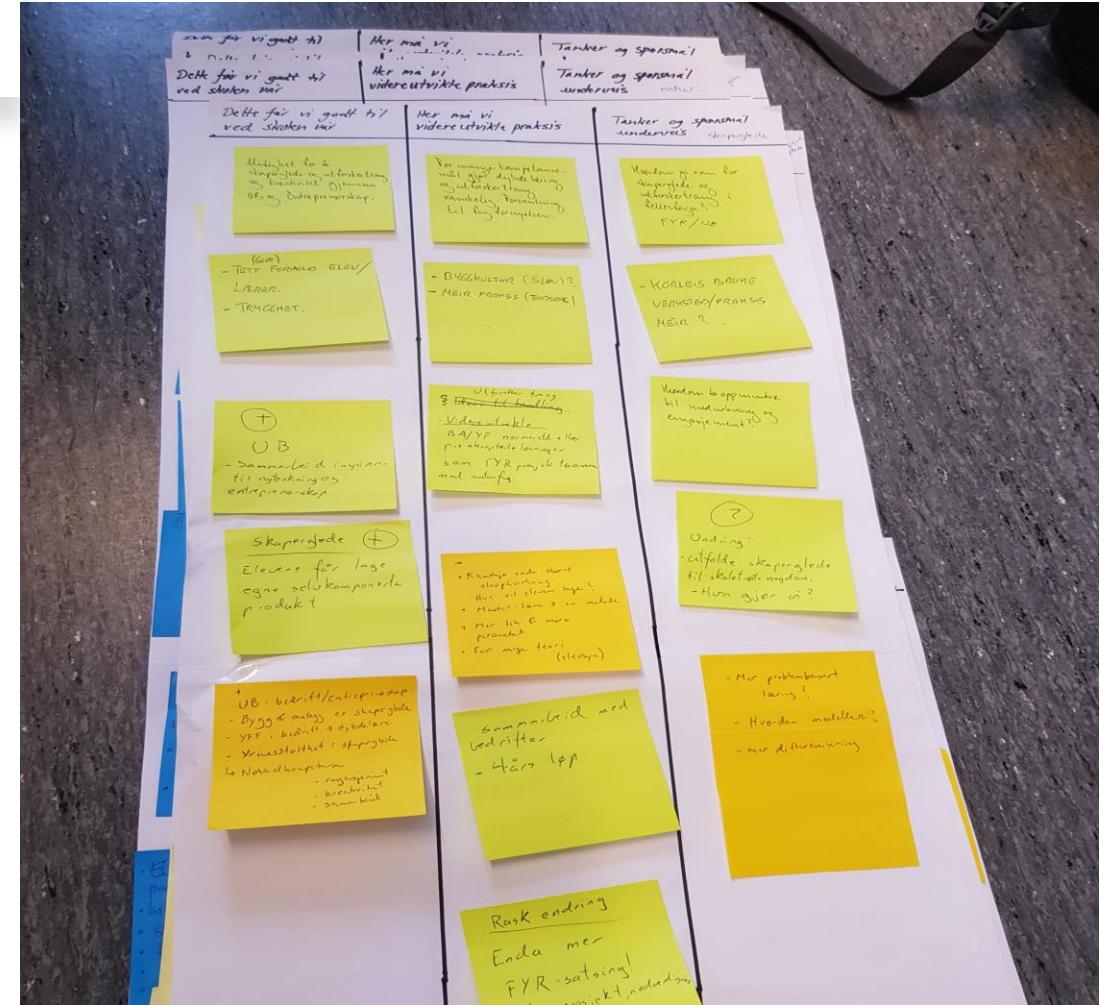
I : individuell refleksjon

G: gruppe m/rekkeframlegg

P: plenum

Bruk av post it-lappar

- Kva får me godt til ved skulen vår?
- Kor må me vidareutvikle praksis?
- Tankar og spørsmål undervegs

Resultat arbeidet med verdigrunnlaget

- Menneskeverd
- Kritisk tenking og etisk
bevissthet

Resultat arbeidet med tverrfaglege tema

Lærarar/leiing

- Trene elevane på kritisk tenking
- Stimulere til ytringsbehov og samfunnsengasjement
- Vanskelege tema: kjønn og identitet, brutte relasjonar
- Kristendimensjonen i medborgarskap
- Helseteneste/sjelesorg
- Forvaltaransvaret

Elevråd:

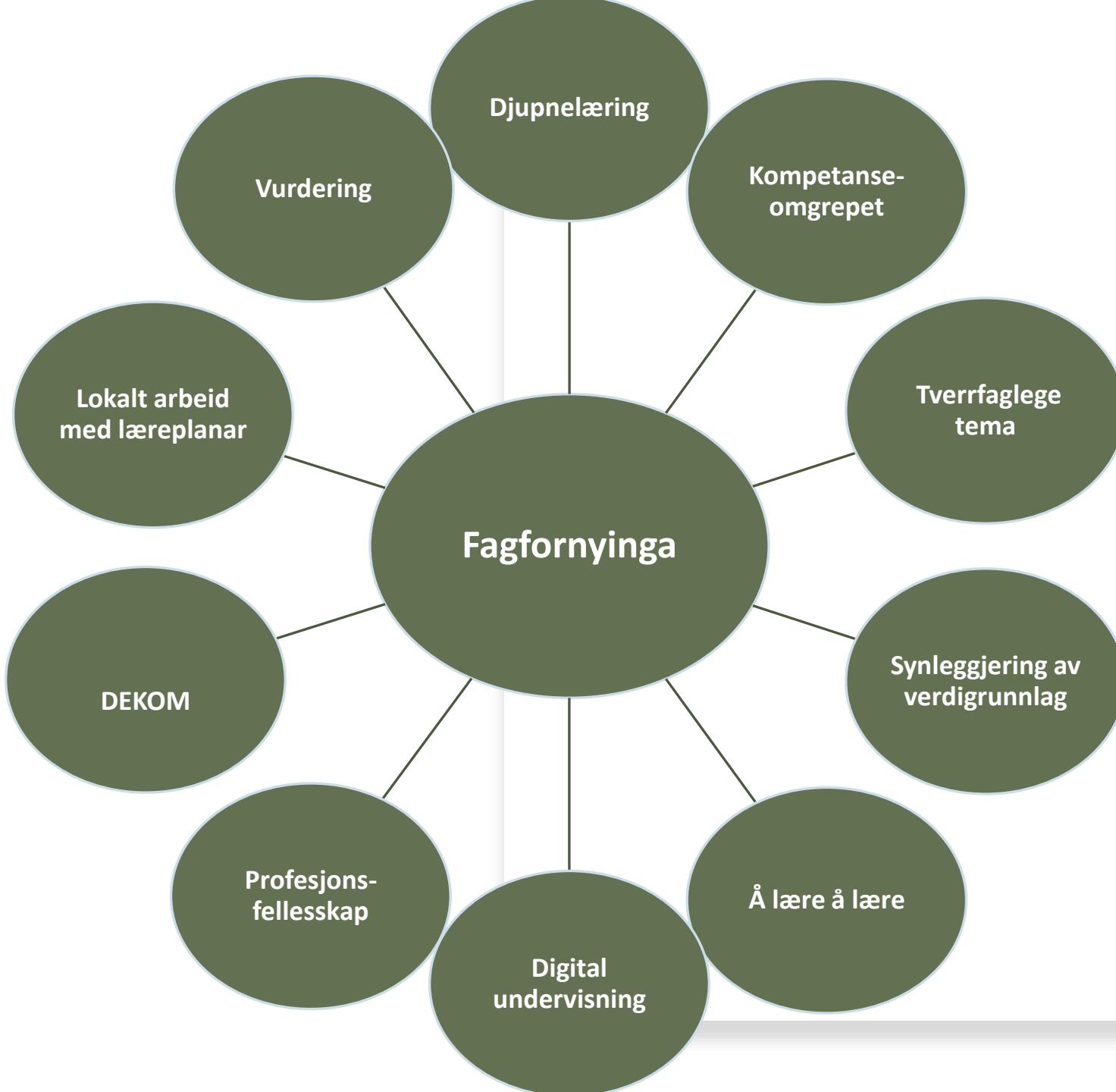
- Fysisk/psykisk helse
- Helsesjukepleiar
- Rus
- Internatelevar/eksternatelevar
- Papirbruk
- Matsvinn
- Byttedag – ting og klær

Lokalt arbeid med læreplanar

- Gruppearbeid om å lage opplegg i tråd med LK20
- IGP
- Periodeplanar: synleggjering av verdigrunnlag viktig her!

Tips

- Overordna del er viktig – danningsoppdrag og utdanningsoppdrag. **Verdiløft!**
- Viktig med ein plan – med konkrete mål
- Involvere lærarane på førehand og bruke lærarane i læringsøkter
- **Elevrådet** er gull!
- IGP (Individuelt/Gruppe/Plenum)-metoden har fungert godt.
- Gi lekser
- Vidareutdanning i *Ledelse av lærings- og læreplanarbeid*
- Delta i den desentraliserte kompetanseutviklinga saman med andre vidaregåande skular (DEKOMP)

Education is what is left inside you when you have forgotten everything you have been taught.

(Donal McKeown, St. Sunniva skule)

Gruppeoppgåve:

Korleis kan du som skuleleiari leggje til rette for eit profesjonelt læringsfellesskap på din kristne friskule?

Synleggjering av verdigrunnlag, korleis legg ein til rette for dette arbeidet?

Kjelder:

- Ertesvåg, S. K. (2012). *Leiing av endringsarbeid i skulen*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Kunnskapsdepartementet. (2017). *Overordna del - verdiar og prinsipp for grunnopplæringer*. <https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/?lang=nno>
- Robinson, V. (2014). *Elevsentrert skoleledelse*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Irgens, E.J.(2012). *Profesjonalitet, samarbeid og læring*. I: Postholm, M.B (red), *Læreres læring og ledelse av profesjonsutvikling*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag
- Hurlen, Inger Sofie B. (2019) *Fagfornyelsen – helhet og sammenheng*. Rogalandskonferansen 19.09.
- Utdanningsdirektoratet. *Lærende møter*. <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/utvikle-praksis-sammen/larende-moter/>
- Balas, Marte Blikstad (2019). *Hvordan forbereder vi oss på fagfornyelsen – noen mulige utfordringer for skoleledere*
https://www.utdanningsforbundet.no/globalassets/kurs/manus/blikstad-balas_marte_fagfornyelsen-og-skoleledere_100220.pdf
- Stoll, L., Bolam, R., MacMahon, A., Wallace, M., & Thomas, S. (2006). Professional learning communities: A review of the literature. *Journal of Educational Change*, 7 (4) s. 221-258.